

Lovforslaget § 16, kan jeg ikke undlade at udtale et Par Ord derom. Efter Lovforslaget, som det er kommet til os fra 2den Behandling, med de Ændringer, som da bleve vedtagne, kan jeg ikke se Andet, end at Retten til at offre i Kirken paa en Maade bliver bibeholdt. Jeg finder noget Uheldigt heri, jeg synes, at det var heldigere, om vi kunde komme bort fra alle de gamle Fordomme og fra alt det Uhyggelige, som ligger deri; thi der ligger virkelig noget Uhyggeligt i, at der ringes med dette Værk paa disse hellige Steder, hvor Andagten skulde hendrages til Noget, som var højere og bedre, og noget høist Uhyggeligt har jeg og Mangfoldige med mig set deri, at Præsten staar for Alteret og stotter med begjærligt Blik efter, om der bliver ydet saa eller saa Meget. Jeg kan forøvrigt slutte mig til de Udtalelser, der ere fremkomne fra de ærede Medlemmer for Veile Amts 2den og 3die Valgkreds (Berg og Th. Nielsen), men der er dog et Par Ord, jeg vilde henvende til de Bemærkninger, som bleve gjorte af det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds (Zermansen). Han kom nemlig til at sige, at vi vilde indskrænke Friheden ved dette Ændringsforslags Vedtagelse, idet det deri var Præsten forment at tage Gave, naar han kom hen til en Mand i Menigheden og holdt en Egtale, inden Eget blev haaret bort. Det var Friheden, det ærede Medlem kom til at stille op, men det ærede Medlem glemte at medtage Eigheden. Naar man taler om Friheden, kunde man gjerne tage Eigheden med, thi jeg tror, at idet en Præst, naar et Egt skal begraves, forretter Egtalen paa Kirkegaarden, naa vi Eigheden, men idet Præsten gaar omkring til Folk i Menigheden, som anmode ham derom, eller som han af egen Drift tilskyndes til at gaa til, bliver dette vistnok de Rige og Store. Det bliver dem, af hvem han kan se sin Fordel ved at gaa til, og hos hvem han kan vente at møde Velvillie paa flere Maader, han tager til, men de fattige og Uformuende kommer han ikke til, saa at vi komme bort fra Eigheden. Forøvrigt skal jeg slutte med at anbefale dette Ændringsforslag paa det Bedste, da jeg efter den Erfaring, jeg har, er overbevist om, at det er

den almindelige Befolknings Ønske, at Offer og Eligt i Kirken affkaffes.

Zermansen: Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) sagde, at der ingen Forskjel var imellem det Forslag, som blev vedtaget ved 2den Behandling, og dette. So, der er den Forskjel, som allerede tidt nok er udtalt, at der fremkommer en Tilstand, hvor det, der er lovbestaet paa det ene Sted, er lovforbudt paa det andet. Det Forslag, der blev vedtaget sidst, er derimod jo slet ikke Andet, end at Lovbudet er ophævet, og det udvikler sig saa sandsynligvis ganske jævnt og stille, uden at man fra den ene eller anden Side behøver at gribe ind deri. Det ærede Medlem talte om den Tvang, der skulde være tilstede efter det Forslag, som blev vedtaget sidst, og den Forargelse, som der var ved al den Ringlen med Penge i Kirkerne. Jeg har ingensinde følt dette Forargelige, og jeg kan ikke komme til at betragte det som Andet end Talemaader, som Noget, hvorved man har skruet denne Sag op til en Høide, som den slet ikke fortjener. Jeg har aldrig hørt, at der var Noget i den Kreds, hvori jeg er opvokset og lever, der har udtalt sig om det Forargelige deri. Derfor ligger det ikke for mig at stille Forslag om, at Æffringen i Kirken skal ophøre, men jeg udtalte forrige Gang, og det bemærker jeg ogsaa til det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), at, dersom man vil hyde Forlig paa dette Punkt, skal jeg gjerne være med til at affkaffe Offer i Kirken; men, som sagt, det er Noget, som ikke ligger nær for mig. Er det saa, at der i Kirken lyder et levende Ord, og man har Dre for dette, saa tror jeg ikke, at Dret bliver saa lydhor for denne Klingen. I de Valgmenigheder, som vi have — saavidt jeg veed i dem begge, men ialtfald i den ene — har man frivillig beholdt Offer i Kirken, og man vil dog vel ikke paasta, at det er der, at det kristelige Menighedsliv er mest sygeligt eller Diet mindst aabent for virkelig Forargelse. Jeg vil dernæst sige, at dersom de ærede Medlemmer finde, at det er saa forargeligt, som de sige, saa maa man slet ikke beholde det, saa maa